Docnr23

TECHNISCHE TOELICHTING JURIDISCHE ASPECTEN BIJSTELLING AANPAK AMMONIAKEMISSIE-EISEN VEEHOUDERIJ

5.1.2.e | 14 november 2025

Hekkelman advocaten | notarissen

DUIDELIJK HEKKELMAN.

Vandaag: Juridische aspecten bijstelling aanpak ammoniakemissie-eisen

- Waar gaat het over?
  - Huisvestingssystemen in veehouderijen moeten voor de gestelde deadline voldoen aan de ammoniakemissie-eisen die zijn vastgelegd in de verordening en Bijlage VI bij die verordening

- Wat houdt de bijstelling van de aanpak in?
  - De natuurvergunningplicht (met mogelijkheid uitbreiding productiecapaciteit) waar vanuit wordt gegaan, wordt omgevormd in meldplicht met maatwerkvoorschrift (zonder mogelijkheid uitbreiding productiecapaciteit)

- Welke juridische stappen zijn hiervoor relevant?
  1. Passende maatregel
  2. Beheermaatregel
  3. Grondslag meldplicht en maatwerkvoorschrift

Hekkelman

Onze conclusie

- Bijstelling aanpak is juridisch houdbaar

- Twee kanttekeningen:
  - Gebruik instrumentarium uit nieuwe wetgeving (Omgevingswet) dat nog niet is getoetst door bestuursrechter
  - Rechtspraak natuurbescherming in ontwikkeling

- Kanttekeningen aangeduid met NB

(1) Passende maatregel als bedoeld in artikel 6 lid 2 Habitatrichtlijn

- Passende maatregelen zijn maatregelen gericht op het voorkomen van verslechteringen en verstoringen die een significant effect kunnen hebben op de soorten en typen waarvoor een Natura 2000-gebied is aangewezen

- Ammoniakemissie-eisen (zonder mogelijkheid uitbreiding) dragen bij aan daling stikstofemissies

- Dat veehouderijen voldoen aan de ammoniakemissie-eisen kan leiden tot afname van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden

- Die afname kan een bijdrage leveren aan het voorkomen van verslechtering van de kwaliteit van de voor stikstofgevoelige habitats in een Natura 2000-gebied

- Ammoniakemissie-eisen zijn daarom passende maatregelen

(2) Beheermaatregel als bedoeld in artikel 6 lid 3 Habitatrichtlijn

- Het is verboden om zonder omgevingsvergunning een **Natura 2000-activiteit** te verrichten

- Natura 2000-activiteit:

> *"een activiteit, inhoudende het realiseren van een project als bedoeld in artikel 6 lid 3 van de Hrl dat **niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied**, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied"*

- Dus, als sprake is van een maatregel die direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied (beheermaatregel), is géén sprake van een Natura 2000-activiteit

- Er geldt dan géén natuurvergunningplicht

Hekkelman

(1) En (2) Ammoniakemissie-eisen als passende maatregel én als beheermaatregel

- Maatregelen die beogen de instandhoudings- en hersteldoelstellingen te verwezenlijken zijn maatregelen die direct verband houden met of nodig zijn voor het beheer van het gebied

  NB

  - Dus link met instandhoudingsmaatregelen als bedoeld in artikel 6 lid 1 Habitatrichtlijn

- Maar, ook passende maatregel draagt bij aan behalen instandhoudings- en hersteldoelstellingen

- Dat betekent dat ook een passende maatregel die stikstofemissies reduceert (zoals de ammoniakemissie-eisen), een beheermaatregel is

- Dus géén natuurvergunningplicht

Hekkelman

(3) Grondslag Meldplicht

- Ammoniakemissie-eisen zijn maatwerkregels
  - Op grond van artikel 11.7 en artikel 11.6 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)

- Meldplicht in omgevingsverordening over wijze waarop wordt voldaan aan ammoniakemissie-eisen
  - Op grond van artikel 4.4 lid 1 van de Omgevingswet (Ow)
  - Verbod om zonder voorafgaande melding aan het bevoegd gezag een activiteit te verrichten
  - Melding is geen appellabel besluit
  - Naar aanleiding van melding kan wel een maatwerkvoorschrift worden gesteld
  - Maatwerkvoorschrift is een appellabel besluit

(3) Grondslag Maatwerkvoorschrift

- Maatwerk is een nadere invulling van of afwijking voor concrete gevallen (maatwerkvoorschrift) of voor aangewezen gevallen of gebieden (maatwerkregel)

- Het is juridisch houdbaar om met een maatwerkvoorschrift in reactie op een melding die is voorgeschreven in de omgevingsverordening, een maatwerkregel uit de omgevingsverordening nader in te vullen

- Er kan worden aangesloten op de systematiek die al in Omgevingsverordening Noord-Brabant zit
    - Zie artikel 3.4 lid 3 van de verordening in samenhang met artikel 4.5 lid 1 van de Ow

NB

- Stapeling maatwerk op maatwerk

(4) Hoe maatwerk vormgeven?

- Maatwerk bij een al verleende natuurvergunning wordt aan de natuurvergunning toegevoegd door middel van een vergunningvoorschrift

  NB

  - Verhouding vaststelling dat sprake is van beheermaatregel, dus geen natuurvergunningplicht, versus opname van het maatwerk in de natuurvergunning?
  - Ow maakt dit mogelijk; Habitatrichtlijn staat hier niet aan in de weg

- Maatwerk bij een milieutoestemming in apart maatwerkvoorschrift

(5) Hoe in toekomst met maatwerk omgaan?

NB

- 5.1.5 [redacted]

5.1.5 [redacted]

5.1.5 [redacted]

5.1.5 [redacted]

5.1.5 [redacted]

5.1.5 [redacted]

5.1.5 [redacted]

- Toekomstige nieuwe activiteiten beoordelen aan de hand van de meest recente wetenschappelijke inzichten (dus (waarschijnlijk) passende beoordeling)

Hekkelman

Vragen?
Neem contact op!

Hekkelman advocaten | notarissen

DUIDELIJK HEKKELMAN.